

26. part. 4. & ibi Greg. Lop. glos. 7. ubi sic apud nos observari testatur : atque ita idem de feudo simpliciter accepto dicendum est, cum contractus juxta statutum, & consuetudinem interpretentur, ut diximus. sup. nu. 21. 22.

Verf. Secundum, hac in questione.

59 Prænotandum est, aliud esse feudum hæreditarium, & aliud ex pacto & providentia, seu familiare, feudum autem hæreditarium nuncupatur, in quod succedere nullus potest, qui hæres non sit, ut cum conceditur pro se, & filiis hæredibus, aut pro hæredibus: familiare, five ex pacto & providentia illud censetur, ad quod jure sanguinis quis admittit valet, quanquam in hæreditatem non succedat, quod sub hac forma dari solet: Pro liberis, aut descendantibus, non facta hæredum mentione. Dicitur ex pacto & providentia, ad distinctionem hæreditarii; nam hoc provenit facto ultimi possessoris, à cujus dispositione pendet hæreditaria successio; illud facto, ac providentia primò acquirentis, & domini, qui concessit; Trentacinq. de resol. 2. n. 4. Et quamvis termini hi displiceant Pinell. in d. l. 1. part. 3. nu. 84. C. de bon. matern. & Valasc. quest. 43. nu. 2. tamen communiter ab interpretibus præfata divisio approbatur, de qua Molin. disp. 472. Cald. quest. 23. n. 14. Clar. dist. quest. 9. à princip. Gregor. Lop. in l. 6. glos. 4. tit. 26. part. 4. Trentacinq. ubi proximè, Idem dici de emphyteusi.

60 Sed licet certum sit in feudum, vel emphyteusim hæreditariam succedere non posse, qui hæres non sit; maximè dubitatur, an necessariò requiratur aditio hæreditarii ultimi possessoris, vel sufficiat primum acquirentis per parentes mediatè succedere, & sic esse hæredem hæredis primi feudatarii; vel emphyteuta; & quod satis sit succedere ei qui primitus feudum obtinuit, placet Clar. d. quest. 9. n. 5. Paris. conf. 23. li. 1. Valasc. quest. 44. n. 19. Alexand. conf. 10. n. 8. lib. 3. Cald. sup. quest. 22. nu. 39. Roland. conf. 23. nu. 44. Pinell. d. part. 3. nu. 91. Gozadin. conf. 8. nu. 11. Merlin. sup. q. 6. nu. 8. Rora decis. 464. n. 6. part. 1. in nov. Lotter. de re ben. l. 2. c. 11. n. 47.

61 Contrarium tamen scilicet ultimo possessori esse succedendum necessariò, probarunt Pat. Molin. disp. 472. n. 10. Tondut. quest. civil. c. 86. nu. 11. Jacob. Beluis. in cap. de eo, qui sibi, & hæred. suis. Thom. Marin. de feud. tit. n. 34. Menoch. conf. 498. nu. 8. Scaccia de judic. lib. 2. c. 9. n. 1454. Isernia in d. c. 1. in princ. nu. 2. an agnat. vel fil. Bursat. conf. 132. nu. 31. Freccia in commentar. de subfeud. lib. 5. tit. de differentiis int. feud. ex pacto & provid. & hæredit. verf. 11. Mangil. de imputat. quest. 37. nu. 28. Quod verum est tam in feudo simpliciter hæreditario, quam in mixto, de quo loquuntur Marin. Bursat. Scaccin. & Mangil. quos sequitur Merl. q. 7. n. 8.

62 Circa præsentem D. Covar. assertionem, est inter DL. ingens controversia; quidam enim opinantur, cap. 1. an agnatus, vel fil. solum procedere in feudo hæreditario, vel mixto; non autem in familiari, five ex pacto & providentia, existimantes ad hoc acquirendum non desiderari, quod filius parti possessoris hæres existat, hi sunt Greg. Lop. in l. 6. glos. 4. in 26. part. 6. Trentacinq. variat. tit. de feud. res. 2. nu. 4. Molin. de primog. lib. 1. c. 8. n. 5. Ofasch. decis. 161. Bald. in d. cap. 1. n. 8. Pinell. sup. nu. 85. Clar. d. S. Feudum, quest. 76. nu. 3. & plurimi, quos laudat Trentacinq. nu. 3. verf. Cum igitur, qui rationes hujus opinionis refert, omninò videndus.

63 Sed ab hac opinione recedunt, etiam non pauci qui cum D. Covar. sentiunt, d. c. 1. agere de feudo

ex pacto & providentia, in quod filium ultimi feudatarii succedere non posse affirmant, nisi paternam agnoverit hæreditatem; quod verius credo. Ita Per. Molin. disp. 472. n. 7. Valasc. quest. 44. n. 5. Vazq. d. dub. 18. nu. 83. Cald. quest. 23. n. 4. Marant. in l. is potest, nu. 11. ff. de acquir. hæredit. Capic. decis. 97. nu. 2. & alii apud Trentacinq. dist. nu. 5. in princip. qui sequentibus conclusionibus post Clarum d. q. 76. rem exponit.

64 Prima est, quòd si feudum sit novum, indistinctum five fuerit hæreditarium five ex providentia, nequit acquiri ab aliquo qui hæres non existerit possessori, nam cum in eo præjudicare valeat, comprehensio, feudum non differt à bonis allodialibus, quare, qui hæreditatem non adit, nec illud capere permittitur. Quæ resolutio postest intelligi secundum distinctionem, de qua sup. n. 33. si enim feudum sit ex pacto & providentia, & filiorum seu familiarum contemplatione concessum, etiam si novum sit, filius quidem succedet in illud, etsi hæres non sit, modo paternam non repudiet hæreditatem, juxta dicenda inferius, nu. 76. dist. c. 1. an agnat. vel fil. Agnatus vero transverfalis admittendus erit, adhuc hæreditate repudiat primi feudatarii, secundum intellectum, quem sup. probavimus, nu. præcedenti; Ratio est, quoniam primò acquirens feudum, vel emphyteusim, contemplatione filiorum, aut familiarum suarum, non valet comprehensio præjudicium inferre ex quo cessat fundamentum quo Clar. Trentacinq. nituntur, ad quæ conducunt tradita per Menoch. conf. 504. à n. 32.

65 Secunda est si feudum sit antiquum hæreditarium simpliciter, vel mixtum, nemo illud querere permittitur, qui hæres non sit, in quo omnes conveniunt; ut ex pluribus probat Amat. variat. lib. 2. resolut. 84. nu. 68. Menoch. conf. 191. nu. 80. Quæ intelligas juxta notata sup. nu. 60. 61.

66 Tertia, si feudum antiquum fuerit ex pacto ex providentia, filius etiam ultimi possessoris, omnia ejus hæreditate, ad illud admitti potest; in quo D. Covar. adversantur sententias, d. c. 1. procedere in feudo hæreditario duntaxat: & ad argumentum contrariorum respondent, quod ibi non statuitur absolute, ut agnatus non hæres in feudum succedat, sed quod non teneatur succedere ultimo possessori, sicut filius ejus; tamen debet esse hæres primi feudatarii, saltem mediatè, quod ad feudum hæreditarium obtinendum, satis esse arbitrantur. Adhuc à D. Covar. interpretatione recedendum non est, qui d. c. 1. intelligit de feudo ex pacto & providentia, Ex quo hæc conclusio displicet.

Verf. Primum simpliciter.

67 Feudum si simpliciter accipitur, nulla hæredum, aut liberorum facta mentione, filius illud acquirere non valet paterna hæreditate repudiata, juxta d. c. 1. an filius, Vazq. sup. dub. 8. verf. Sed videndum, Clar. d. quest. 76. nu. 2. Menoch. conf. 1. nu. 312. Pat. Molin. disp. 473. n. 2. Secus agnatus, qui ultimi possessoris omittens successionem, feudum consequi valet; ut omnes ferè præcitati docent, à quibus discedi Trentacinq. nu. 4. verf. Si verò, cum seqq. qui opinatur feudum istud ex pacto & providentia ceteri, atque ita posse filium, omnia paterna hæreditate, in id succedere, & juxta propriam opinionem loquitur consequenter contra D. Covar.

68 Rursus extat alia communis sententia, quæ habet feudum in dubio, ut in hac specie, præsumi hæreditarium; quam tenent Glos. in cap. 1. quib. mod. feud. constit. pot. Isernia in cap. 1. S. Simile quib. mod. feud. amittat. Alexand. conf. 26. volum. 5. Afflic. decis.

decis. 140. Natta conf. 364. nu. 6. lib. 3. Valasc. quest. 43. nu. 3. verf. In dubio, Gregor. Lop. sup. d. glos. 4. Tondut. quest. civil. c. 86. nu. 8. Gratian. disp. c. 451. nu. 17. & alii apud Menoch. conf. 1. n. 309. secundum quam, hoc feudum simpliciter acceptum, hæreditarium est, non ex pacto & providentia, adversus D. Covar. qui sentit esse non hæreditarium; & ita tenendum est, quia feuda ex sua natura non jure hæreditario, sed sanguinis deferuntur, sed tamen filius illud non capiet, repudiata patris hæreditate, ex d. c. 1. Vide infra, n. 74.

Verf. Secundo feudo ita convento.

69 Feudum alicui datum, pro se ejusque liberis, nequit descendens ab ultimo possessore querere, nisi hujus hæreditatem sibi delatam acceptet; secus agnatus, qui non sit ex liberis quòd specialiter obparentum reverentiam receptum est, ut habetur in d. c. 1. & notant Valasc. de jur. emphyteuti. quest. 44. nu. 5. Molin. disput. 472. nu. 7. Gregor. Lop. sup. Pat. Vazq. ubi proximè, Estque feudum hoc ex pacto & providentia Clar. S. Feudum, quest. 9. nu. 3. Vazq. & Gregor. Lop. ubi proximè, Molin. disp. 473. nu. 1. Caldas de nominat. emphyteuti. quest. 12. num. 37. Pinell. in l. 1. part. 3. n. 84. C. de bon. matern. Valasc. quest. 43. nu. 2.

70 Est enim advertendum ad intellectum dist. cap. 1. quod, ut filius, vel descendens ultimi possessoris feudum ex pacto & providentia consequatur, non est opus præcisè, quod illi existat hæres; sed duntaxat, quòd delatam sibi hæreditatem non respuat, quasi indignus eo beneficio existimetur, qui paternam successionem contemnit. Undè si voluntate parentis ad successionem hæreditariam venire non possit, hoc minime ei imputabitur, quominus feudum non hæreditarium percipiat; ut observat Trentacinq. d. resolut. 2. nu. 4. verf. Si verò tenere, Molin. disput. 477. nu. 4. Isernia in cap. 1. S. Quid ergo, col. ultim. in fin. de investitur. de re alien. facta, Roland. conf. 57. n. 77. volum. 3. Inde nec filius exhæredatus justè excludetur à feudo avito ex pacto & providentia, quia patris exhæredatio illi nocere quoad hoc non potest; imò quamvis filius exhæredaretur à patre primò acquirente, non privaretur feudo isto novo non hæreditario, saltem ex dispositione d. c. 1. de quo Molin. ubi proximè, Valasc. quest. 45. Clar. dist. S. Feudum, quest. 74. Ratio horum manifesta est cum dist. cap. 1. de repudiatione loquatur, quæ locum habere nequit, nisi in eo; qui si velit, acquirere valet ex testamento, vel ab intestato hæreditatem, l. nolle 4. l. is potest 18. ff. de acquirend. hæredit. Quòd adeo verum existimo, ut quamvis filius à paterna hæreditate ex facto patris remocus eam repudiet, feudum ex providentia & pacto avitum possit capere; quoniam talis repudiatio nullius momenti est; l. is qui hæres 13. ff. eod. & quod de jure non sortitur effectum, nullum præstat impedimentum, c. non præstat. 52. de reg. jur. in 6. Nec imputandum est filio exhæredato, aut non instituto, cur adversus patris testamentum non venerit, propter quod potius laude, quam pena dignus est: quæ facilius procedunt, si filius non mala mente exhæredetur, juxta l. multi non nota 18. ff. de liber. & posthum. nam non nocebit quoad emphyteusim, vel feudum ex pacto & providentia, quamvis exhæredatio fiat à primo acquirente, qui possit liberis præjudicare, argument. l. si patronus testamento 12. S. Si quis non mala, l. Paulus 47. ff. de bon. libertor.

Verf. Tertio deducitur.

71 Ad feudum concessum alicui, ejusque hæredibus facta addit, ad Covar. Tom. 1.

nullius admitti potest, qui hæres non sit; est etenim simpliciter hæreditarium, ut probavimus sup. n. 53. Quicquid teneant aliqui laudati à Valasc. quest. 44. nu. 11. & à Cald. quest. 22. nu. 28. quibus placet esse ex pacto & providentia. Sed adhuc admissio, quòd sit hæreditarium, prout verum est; conclusioni opponitur communis opinio, de qua sup. n. 62. quæ habet, d. c. 1. procedere in feudo hæreditario, atque ita distinguendum est inter filium, & agnatum juxta illud; quod tamen non arridet. An autem ad obtinendum feudum hæreditarium, necessarium sit, quod succedatur ultimo possessori; vel sufficiat, hæredem existere primo feudatario ostendimus, n. 60. & 61.

Verf. Quarto, præmissis diligenter.

72 Licet feudum hæreditarium non censetur, eo quòd aliquando repudiantem repellat, & aditionem postulet, ut D. Covar. docet in præsentis; tamen illud hæreditarium erit, in quod nullus succedere valet; qui hæres non existat. Videas Valasc. q. 43. n. 1. & q. 44. n. 5. Cald. ubi proximè, n. 31. Molin. disp. 472. nu. 1. Vazq. sup. Clar. d. q. 9. n. 3. & tradita sup. n. 59. Pro cujus conclusionis enucleatione observandum est ex hucusque traditis, quòd D. Covar. loquitur juxta dispositionem c. 1. an agnat. vel fil. ubi secundum suam opinionem agit de feudo ex pacto & providentia, & non requiritur præcisè ut filius sit hæres, sed quod cum possit paternam hæreditatem capere, eam non omittat, ut diximus sup. n. 70. quare rectè ait non esse feudum hæreditarium, ad quod repudians hæreditatem pervenire prohibetur; nisi aliud sit tale.

Verf. Quinto deducitur.

74 Feudum simpliciter acceptum absque hæredum, aut liberorum mentione, hæreditarium non esse, sed ex pacto & providentia firmant Clar. sup. num. 6. Vazq. ubi proximè, Trentacinq. d. resolut. 2. n. 4. verf. Si verò vellemus, Molin. disput. 473. n. 2. de quo sup. n. 56. licet, contra sentiant non pauci, ut dictum est sup. nu. 68.

75 Emphyteusis itidem Ecclesiastica sic data, hæreditaria non est, imò repudiata patris hæreditate, defertur secus secularis, ut probavimus sup. c. proximè. n. 2. Undè nota inter hæc esse discrimen: Feudum defertur liberis ultimi possessoris etiam non hæredibus; modò patris hæreditatem non repudiet: Emphyteusis Ecclesiastica ad descendentes repudiantes hæreditatem paternam transit: Secularis omnino requirit, quod successor sit hæres.

76 Idem juris erit quoad feudum, & emphyteusim Ecclesiasticam concessam pro Caio, & suis; non est enim hæreditaria, sed ex providentia, Valasc. disp. 44. nu. 15. Molin. disp. 473. n. 7. & alii apud Cald. q. 24. n. 40. à quibus immeritò deviat Pinell. sup. n. 90. Sed si emphyteusis detur à privatorum adhuc erit ex pacto & providentia quoniam intelligitur de descendantibus; Molin. ubi proximè.

Verf. Sexto, hinc inferitur.

77 Supponendum est, quòd feudum concessum pro hæredibus masculis, solum descendantibus convenit, qui hæredes sint, Molin. sup. n. 5. Surd. decis. 322. nu. 77. Cald. quest. 24. nu. 37. Thom. Martin. de gener. feudor. lib. 1. tit. 5. nu. 12. Valasc. sup. nu. 13. Afflic. decis. 240. nu. 9. Clar. nu. 9. Menoch. conf. 464. nu. 29. & conf. 498. nu. 5. Cyriac. plures referens tom. 1. controvers. 4. nu. 77. atque ita hæredita-

Hh 2

ditarium mixtum esse, notant Molin. Valasc. Clar. Cyriac. ubi proxime, Unde licet Rubei argumentatio congrua non sit, conclusio tamen vera est, quam approbavit D. Covar. sup. n. 3. vers. Idem omnino ad fin. & ita est tenendum quamvis feudum istud ex pacto & providentia simpliciter existiment Pinell. d. part. 3. n. 88. Nicol. Bellon. cons. 33. n. 2. ubi communem dicit Paris. cons. 65. n. 7. lib. 3. qui alios refert, Cevall. commun. tom. 2. q. 787. n. 28.

Verf. Septimo, constat.

78 Ad haec videas tradita sup. n. 3. 42. ubi diximus, emphyteusim simpliciter concessam, si sit Ecclesiae, ad liberos etiam non haeredes pertinere; item secularem non haereditariam, ut pro liberis datam, eis deferri, licet haereditatem paternam non adeant; & n. 63. asseruimus filium removeri a feudo ex pacto & providentia, si haereditatem patris repudiet. Ex quibus locis, differentia, de qua hic D. Covar. aperte colligitur, & in specie eam notant Pinell. d. part. 3. n. 85. Cald. q. 22. n. 20. Vazq. d. dub. 18. vers. Sed videndum, Molin. disp. 472. nu. 7. Valasc. n. 4. cum seqq. qui quoad secularem emphyteusim, adversum D. Covar. sentire videtur.

Ibi: Quando autem dicatur emphyteusis haereditaria.

Vide sup. nu. 54. & 59.

Verf. Octavo inferitur.

79 Succedens in feudo, aut emphyteusim non haereditariam, simulque adiens patris feudatarii haereditatem, sive ei se immiscens cum inventarii beneficio non magis tenetur ex feudo, vel emphyteusi, creditoribus haereditariis satisfacere; quam ex suis propriis bonis, atque ita solum intra vires haereditatis extra feudum poterit conveniri, juxta l. fin. C. de jur. de liberand. Molin. disp. 477. n. 5. Vazq. d. dub. 18. n. 64. Gamma Lusitan. decis. 5. Trentacinq. Cald. q. 24. n. 80. Camerar. in repetit. d. c. 1. q. 8. n. 77. an agnat. vel fil. Mysinger. decis. Camer. Imperial. cent. 3. q. 67. Clar. d. S. Feudum, quest. 43. n. 2. Valasc. quest. 23. nu. 5. Sed si inventarium non fecerit ex feudo, vel emphyteusi, solvere compellitur defuncti creditoribus haeres, quemadmodum ex bonis propriis, prout constitutum est in d. l. fin. S. Cum igitur. Ita Trentacinq. n. 5. ubi alii. At si haereditaria sint, inventarium, non prodest, ne haeres debita ultimi possessoris, cujus haereditatem adivit, solvat; Tondut. d. c. 86. n. 12. Mant. de tacit. & ambig. comment. lib. 23. tit. 9. n. 16. Franch. decis. 704.

80 Sed principalis conclusio limitatur, si a alienum factum sit ratione ipsius feudi, quia in omnino haeres debet solvere, Trentacinq. n. 9.

81 Limitatur etiam, si pecunia defuncti emphyteusis, aut feudum comparatum fuerit, aut si in eodem melioramenta fecerit ille, nam usque ad valorem, vel pretium haeres in illud succedens tenebitur, quamvis conficiat inventarium, Molin. sup. Gamma numero 4.

82 Dubitatur autem an locus sit supra traditae conclusioni, si feudum sit haereditarium mixtum, veluti si pro filiis, seu liberis haeredibus accipiatur? Dubitationem movet, quod quatenus haereditarium est, tenetur haeres creditoribus, etsi fecerit inventarium, Molin. disp. 477. nu. 5. Trentacinq. nu. 4. vers. Si vero tenere, & alii laudati sup. nu. 79. & quatenus est ex pacto & providentia, non cogitur a alienum a defuncto contractum solvere, ut ibidem di-

ctum est Respondet Molin. d. n. 5. quod confessio inventarii non prodest haeredi, quominus ex feudo mixto debitis antecessoris si ascriptus. Movetur, quoniam illud ut haeres capit, & quae jure haereditario capiuntur, non servantur illata per inventarium, sed ea tantum, quae aliunde proveniunt: quod senserat Cald. sup. d. n. 80. ubi nonnullos refert. Sed melius, ni fallor, adversum eos opinantur Clar. d. q. 43. in fin. Trentacinq. d. vers. Si vero in fine, qui resolvunt haerem non magis in mixta, quam in emphyteusi ex pacto & providentia simpliciter astringi. Ratio est, quoniam cum duplici jure deferatur illa, sanguinis videlicet, & haereditario, causa naturalis debet prevalere accidentali; l. qui habet 3. ff. de tutel. & dixi cum aliis sup. lib. 1. c. 3. n. 16. atque ita judicandum est, magis obvenire jure sanguinis, quam haereditario, ut, confecto inventario, illibata servetur. Unde satisfit Molin. fundamento, negando, quod emphyteusis mixta, vel feudum capiatur jure haereditario absolute; nam etsi requiratur, quod descendens haeres existat, tamen principaliter tanquam conjunctus percipit; & quae nedom jure haereditario solo, sed etiam alio potentiore obveniunt haeredi, per confessionem inventarii servantur ab oneribus haereditariis; cui mire conveniunt verba haec, quae ex Paulo refert Papinian. in l. si filius 42. vers. Paulus notat. ff. de bon. libertor. Et, qui alio jure venit, quam eo, quod amittit, non nocet id, quod perdidit, sed prodest id, quod habet. Licet enim filius adeundo haereditatem nequeat se a creditoribus tueri, ne ex feudo solvere teneatur (quia jus hoc per aditionem amittit tanquam haeres,) tamen bene se tueri valebit ut cognatus; & sic non nocebit illi jus, quod perdidit ut haeres, sed prodest id, quod habet ut descendens.

Ibi: Eadem rationem filius.

Adiens haereditatem filium cum inventarii beneficio, non prohibetur revocare alienationem feudi non haereditarii a patre, cui succedit, in sui praedictum factam; Trentacinq. d. tit. de feud. resolut. 3. n. 8. & n. 12. vers. Hec conclusio. cum seq. Pinell. in l. 1. part. 3. n. 81. 93. C. de bon. matern. Cald. q. 24. n. 21. Deci. cons. 185. n. 14. Clar. sup. q. 42. n. 14. Ias. cons. 56. col. 6. Valasc. q. 49. n. 4. Menoch. cons. 89. n. 107. Afflict. decis. 112. n. 2. Zali. in episom. feudor. part. 9. de alienat. feud. n. 28. Quod pariter de emphyteusi intelligas.

Quid si feudum, vel emphyteusis mixta sit? 84 idem cum Clar. ubi proxime, Trentacinq. n. 7. dicendum est. Quicquid tenuerit Molin. disp. 478. n. 12. Quod ex dictis sup. n. 82. comprobatur.

Notat circa haec Molin. ubi proxime, n. 11. quod si filius haeres, licet conficiat inventarium, nequibit revocare feudum ex providentia alienatum per patrem, si tantum percipiat ex paternis bonis ultra legitimam, quantum feudum valet. Unde si mille ex haereditate capiat praeter legitimam, & feudum mille & quingenta aestimerit, quoad quingenta duntaxat agere contra possessorem permittitur, alioquin ejus legitima gravaretur.

Ibi: At in feudo haereditario secus erit dicendum.

Filius haeres patris, etiam cum beneficio inventarii, prohibetur contravenire alienationi feudi, vel emphyteusis haereditariae per illum factae, Valasc. ubi proxime, Trentacinq. sup. nu. 7. vers. In hoc primo casu, cum seqq. & n. 12. vers. Hec conclusio, Cald. q. 24. nu. 20. Clar. d. nu. 14. Tondut. nu. 13. Capriol.

Ad Num. 4.

prior. in tract. de succes. ab intest. in proteor. a n. 72. Gratian. d. scilicet. cap. 511. n. 17. 18. & alii communiter, quamquam aliquibus contrarium placeat, ut videre licet apud Trentacinq. d. n. 7. & Clar. ubi proxime.

Ibi: Modo emphyteusis, etiam haereditaria.

78 Limitatur proxima conclusio, quando alienatio fit in eos, qui non possunt in feudo, vel emphyteusim succedere secundum eorum naturam, aut legem conventionis, & investiturae; veluti si feudum simpliciter acceptum transferretur ad extraneos, vel emphyteusis pro liberis accepta in illum, qui ex descendibus non fit, alienaretur, quoniam tunc filius etiam feudum haereditarium alienatum per parentem, cujus successione amplexus est, vindicabitur Valasc. sup. n. 5. Pinell. n. 96. Cald. n. 23. & alii communiter. Sed haec communis limitatio displicet Molin. disp. 478. n. 9. eo quod filio haeredi non sit majus praedictum ex alienatione in prohibitos succedere, quam in comprehensos in investitura, cum utroque modo pariter careat emphyteusi, vel feudo, sed solum domino in hoc detrimentum inferitur, qui impedire, aut revocare poterit alienationem factam in eos, qui non sunt de numero comprehensorum; & cum istud jus Tertii sit, a filio allegari non permittitur, ut feudum sibi vindicet, argument. l. loci corpus 4. S. competit: si servit. vendic. ubi notatur: Quae sane ratio plurimum urget contra Commune.

Verf. Nono, ab eadem radice procedit.

88 Feudum, & emphyteusis haereditaria pro haereditariis portionibus inter haeredes dividi debet, Molin. disp. 477. n. 1. Bald. in authent. si quas ruinas. C. de Sacrosanct. Eccles. & in libertis 10. col. 6. C. de oper. libertor. Valasc. q. 43. nu. 5. Cald. quest. 24. nu. 13. Greg. Lop. in l. 28. glof. 5. col. 2. vers. Sed quid si filii tit. 8. part. 5. An repraesentationi in feudo, vel emphyteusi, sit locus? docet D. Covar. practico. cap. 38. nu. 13. Salced. de praesent. lib. 3. c. 17. 18. Sed si fuerint non haereditaria, ex pacto & providentia, vel mixta, pro virilis inter successores distribuantur, Valasc. Molin. Cald. ubi proxime. Socin. lun. cons. 72. nu. 31. lib. 1. Peregrin. de fideicommiss. art. 36. n. 108. Merlin. de Legitim. lib. 1. tit. 2. quest. 19. nu. 9. Gregor. Lop. ubi proxime, etsi quoad mixta, aliud sentire videatur.

Verf. Decimo, ex hujus questionis resolutione.

89 Emphyteusis, & feudum alicui pro se, ac haereditibus, & successoribus concessa, haereditaria sunt, quamquam illi duntaxat haeredes admittantur, qui juxta naturam feudi, vel emphyteusis possunt succedere. Unde si fuerit feudum, aut emphyteusis Ecclesiastica, liberi tantum haeredes admittuntur, atque ita sunt haereditaria mixta; Molin. disp. 472. nu. 5. 6. & disp. 473. nu. 8. Cald. quest. 23. nu. 24. Quod si secularis fuerit emphyteusis cum omnibus haeredes saltem universales comprehensi in investitura censeantur, erit simpliciter haereditaria, Cald. n. 23. Molin. disp. 472. n. 4. & disp. 473. n. 8. Nota vero quod dubitatur, utrum emphyteusis Ecclesiastica sub praemissa forma concessa, transeat ad haeredes extraneos propter geminationem verborum; de quo Cald. quest. 23. a nu. 52. & affirmativam sententiam probat nu. 53. si post verba illa adiciatur, In perpetuum. Sed a praedictis recedendum non est, quibus commune interpretum placitum suffragatur.

Faria addit, ad Covar. Tom. 2.

Institutus in certa re, si sit ex numero comprehensorum in investitura, capit feudum, & emphyteusim non haereditariam, Molin. disp. 477. nu. 3. Clar. d. S. Emphyteusis, quest. 38. Vazq. diff. dub. 8. n. 64. Valasc. quest. 43. n. 9. vers. Verum ut ad jus. Etsi concurrat cum haerede universali, etiam vocato, pro virili portione succedit, Clar. S. Feudum, questio. 86.

Ibi: At si feudum haereditarium sit.

Si feudum, & emphyteusis Ecclesiastica, vel secularis, fuerint haereditaria, institutus in re certa, quamvis ex vocatorum numero sit, a successione repellitur, modo aliud haeres universalis existat: quod utique in haereditariis mixta dicendum est, Greg. Lop. Molin. ubi proxime, Clar. d. quest. 38. Vazq. sup. Cald. quest. 24. nu. 6. ubi plures; Valasc. sup. Roland. cons. 23. nu. 46. 47. lib. 1. Peralt. in rubric. ff. de haeredib. Inst. nu. 167. in fine, Vivian. in prax. jur. pat. lib. 4. cap. 2. n. 35. Quicquid in contrarium responderint aliqui, quos recenset Cald. n. 7.

Sed si filius in Legitima institutur, poterit emphyteusim, aut feudum haereditarium capere, etiam dato cohærede universali; Merlin. dist. tit. 1. quest. 6. nu. 9. Menchac. de succes. creat. S. 16. n. 3. nam legitima quoad commoda successione est portio haereditatis, ut ex multis asserit Merlin. d. tract. de legitim. lib. 1. tit. 1. q. ult. nu. 9. cum seqq. Menoch. de adispiscend. remed. 4. nu. 159. 162. ubi respondet ad opinionem communem, quae docet, esse partem bonorum, id verum esse quoad actiones passivas, & haereditatis incommoda, Argel. de acq. possess. q. 17. art. 7. n. 11. 15. cum seqq. Quae resolutio verior, & aequissima est, licet contrarium probet Cald. sup. n. 9. sequutus D. Covar. infra n. 9. ubi id de jure patronatus Ecclesiae agens tenet: quorum sententia posse procedere, cum filius in re certa pro Legitima fuisset institutus.

Ibi: Modo alius, qui habere eam possit.

Docet his verbis D. Covar. quod si filius institutus foret in re certa, in feudum, vel emphyteusim haereditariam succedet, quando cohæres universalis non possit illa capere, veluti si esset extraneus, & feudum ad liberos duntaxat haeredes pertineret, quod probat Valasc. ubi proxime. Sed resolutio haec, scrupulo non caret, nam cum ad successione feudi, vel emphyteusis haereditariae desideretur regulariter, quod existat quis haeres universalis, ut late probat Cald. q. 24. a princip. institutus in re certa cum sit particularis successor, l. quoties 13. C. de haered. inst. & statim dicitur, incapax est, ut ad ea admittatur; quae inhabilitas tolli nequit, eo quod non sit haeres universalis, qui habilis sit; quoniam tunc res feudalis ad dominum directum devolvi debet, ut sit, quoties non extat, qui secundum naturam contractus, aut legem conventionis valeat succedere: non enim institutus in re certa excluditur, quia alius magis idoneus est, sed quoniam ipse non censetur vocatus, in quo qualitas deficit requisita. Ita sensisse suspicor DD. laudatos sup. n. 92. qui D. Covar. sequuti quoad alia, limitationem istam omiserunt.

Ibi: Quia constat, institutum in re certa.

Cum ad succedendum in feudum haereditarium, vel emphyteusim, necessario desideretur, quod qui vult admitti, se haerem ultimi possessoris universalem

falem ostendat, ut nuper asserbarur? institutus in re certa ideo excluditur, quanquam aliàs ex comprehensio sit ut filius; quia successor universalis non est, sed legatarii loco habetur; d. l. quoties, Molin. & Valasc. ubi proximè, & quod sic institutus pro legatario habendus est, asserunt Argel. d. q. 17. art. 2. nu. 12. Ant. Gom. Variar. lib. 1. c. 2. n. 16. Cyriac. tom. 3. controvers. 489. n. 3. 4. Franc. Marc. q. 833. in princip. part. 1. Menoch. de adipiscend. remed. 4. nu. 132. 136. Mantic. de conjectur. ultim. volunt. lib. 9. tit. 14. n. 10. Gregor. Lop. in l. 14. glos. tit. 3. part. 6. ubi sentire videtur, quod filius in re certa institutus, ad feudum hæreditarium admittatur; cui suffragatur sententia eorum, qui affirmant, filium in re certa institutum pro hærede haberi, ne testamentum corrumpat, ut tenuit Rota apud Farinac. decis. 377. part. 1. Menoch. de presumptionib. lib. 4. præf. 20. nu. 5. Roman. cons. 179. n. 10. Glos. verb. eid. m. in cap. si pater, de testament. in 6. Sed nihilominus à communi sententia tradita sup. n. 91. recedere non oportet, quoniam filius in re certa institutus, hæres universalis non est, noménque duntaxat hæredis quoad honorem ex institutione habet, quod sufficit, ne possit adversus patris testamentum venire, licet supplementum legitimæ petere non prohibeatur, Merlin. de Legitim. lib. 5. tit. 2. q. 21. n. 1. cum seqq.

95 Est animadvertendum, quod licet institutus in re certa, actu sit singularis successor, habitu tamen est universalis hæres, etiam dato hærede universali, Argel. sup. art. 4. n. 33. Undè si is, qui universaliter est institutus in tota, vel in quota hæreditatis, hæreditatem omittat, vel adire, aut transmittere non valeat, tunc in re certa institutus rei mentione detracta, ex iudicio, & voluntate testatoris in omne jus ejus succedit, l. 14. tit. 3. part. 6. l. 1. §. Si ex fundo, ff. de hered. instituend. Greg. Lop. in d. l. 14. glos. 2. in princip. Argel. sup. nu. 17. Cald. dict. q. 24. nu. 10. Cyriac. tom. 2. controvers. 305. num. 1. cum seqq. Menoch. d. remed. 4. nu. 116. 117. Mantic. sup. n. 9. Quod adeo verum est, ut procedat, quanquam testator jubeat sic instituto in re certa, ne plus petat, aut habeat, Bald. in l. quoties, §. Si duo, ante fin. vers. Quæstio, in qua habui consulere, Greg. Lop. sup. glos. 3. Cyriac. n. 4. §. Argel. d. q. 17. art. 6. ex nu. 20. Ex quibus inferitur, ut quoties institutus in re certa efficitur universalis hæres, feudum, vel emphyteusim hæreditariam capiat, Ias. in l. fin. n. 7. C. de edict. Div. Adrian. tollend. Dec. ubi, 24. Molin. disput. 477. n. 3. Cald. sup. n. 11. Vivian. sup.

96 Idem juris erit, quando duo, vel plures instituuntur ex re certa, nemine universaliter instituto, quia tunc omnes sunt hæredes universales æqualiter, juxta d. l. 14. part. 1. l. quoties 9. §. Si duo, cum l. seq. ff. de heredib. instituend. Quæ omnia limitanda; si quis in re certa aliena instituat, quia talis institutio non tenet, Merlin. sup. lib. 3. tit. 2. q. 23. num. 2. Menchac. de successon. progres. §. 30. n. 2.

Ad Num. 6.

97 Jus patronatus, quod in Ecclesia habetur, triplex agnoscitur, hæreditarium, gentilitium sive familiare, & mixtum. Primum, in quoscunque hæredes, etiam extraneos, transit: Secundum eis, qui de familia fundatoris sunt, vel alia, cui illud reservatum est in acquisitione, etiam non hæredibus defertur: Tertium ad eos pertinet, qui gentilitii simul sunt, & hæredes; de quibus late Lotter. de re beneficiaria, lib. 2. quæst. 11. n. 3. 19. 22. 41. 42. Vivian. in prax. jur. patronat. lib. 1. c. 3. à n. 27. & lib. 4. cap. 1. n. 71. vers. Rursus de novo. Ad dignoscendum autem an jus patronatus hæreditarium sit, nec ne? maximè est inspiciendum,

quid patroni in successione observaverint. Vivian. lib. 4. cap. 2. nu. 13. Nam ex observantia hæreditarium, familiare effici potest, Vivian. cap. 9. à n. 28. Præterea fundatori licet mutare qualitatem juris patronatus jam quæsti de consensu Episcopi in præjudicium vocatorum tacite vel expresse; Lotter n. 4. Vivian. d. c. 2. à n. 19. Rot. decis. 665. n. 2. ad fin. vers. Idèd argument. part. 1. in recent.

Ibi: Jus patronatus Ecclesiasticum ex sua natura.

Jus patronatus prædictum sua natura hæreditarium est ita ut ad extraneos quoque hæredes cum universitate bonorum, nisi aliud sit expressum, transferatur; l. 8. tit. 15. part. 1. ubi Greg. Lop. glos. 4. Molin. de primogen. lib. 1. c. 24. n. 5. Pat. Vazq. in opuscul. tract. de redditib. c. 2. §. 2. dub. 19. n. 65. Valasc. de jur. emphyteusic. q. 50. nu. 12. Marefcot. Variar. lib. 2. c. 55. nu. 8. Aug. Barbof. de offic. & potest. Episcop. part. 3. allegat. 71. nu. 2. 3. Paul. Fusch. sign. 114. lit. I. Vivian. sup. d. c. 2. n. 1. Ricci. in prax. for. Ecclesiast. decis. 211. n. 273. Lotter. d. quæst. 11. nu. 19. Peregrin. de fideicommiss. artic. 6. nu. 37. Argel. de acquir. possess. quæst. 20. art. 4. n. 4. Menoch. cons. 504. nu. 45. Pat. Suar. de Religion. tom. 1. lib. 4. de Simon. c. 28. n. 15. Sanch. cons. moral. lib. 2. c. 3. dub. 93. n. 1. Quod intellige de hæredibus universalibus, Vivian. & Menoch. ubi proximè, Lotter. n. 28. tam masculis, quam fœminis, Spin. in spec. testament. glos. 4. n. 47. ubi num. 48. Quod si masculi à fœminis discordent in præsentatione, cæteris paribus, præferentur à masculis præponetur.

Hinc inferitur, quòd si dubitetur, an jus patronatus hæreditarium sit vel gentilitium? hæreditarium præsumitur, Vivian. nu. 4. Argel. sup. nu. 6. Lotter. nu. 20. cum seqq. Anchar. cons. 81. n. 4. Rota d. decis. 675. nu. 1. & decis. 707. n. 8. part. 1. in recent. quoniam quilibet actus juxta propriam naturam censetur celebratus, ut dixi sup. n. 2.

Imò si jus patronatus acquisitum sit pro liberis, fitque familiare; omnibus de familia extinctis, ad extraneos perveniet, nisi cum taxativa fuerit eis tantùm reservatum, Anchar. nu. 4. Lotter. à n. 11. Seraphin. decis. 364. n. 2. Casador. decis. 1. n. 3. de jur. patronat. Vivian. nu. 17. ubi magis verum, ac receptum dicit, Sanch. n. 13.

Ad Num. 7.

Jus patronatus, nisi fuerit simpliciter gentilitium; filius non capit, nisi patris hæreditatem amplectatur; Vivian. nu. 8. Lotter. nu. 46. Vazq. ubi proximè, Greg. Lop. dict. glos. 4. Argel. nu. 52. Menoch. d. nu. 45. Sanch. nu. 3. Spin. in specul. testament. glos. 4. nu. 50. 56. Rota decis. 53. nu. 3. part. 1. in recent. In quo Lotter, nu. 47. opinatur agens de jure patronatus mixto, quod sufficit, hæredem quem esse primi patroni, licet ultimi non sit, ut illud consequatur: de quo circa feudum, & emphyteusim dictum est, sup. n. 60. 61.

Vers. Hinc evidenter apparet.

Similiter præfatum jus patronatus, quod gentilitium non fuerit, filio in re certa instituto non acquiritur, modò extet alter hæres universalis, qui adeat, vel transmittat hæreditatem patris, secundùm ea, quæ dicta sunt, sup. n. 92. cum seqq. Sic tenent Lotter. nu. 28. Beroi, in rub. nu. 22. de jur. patronat. in Decretal. Vivian. nu. 9. 50. Vazq. ubi sup.

sup. Menoch. cons. 401. nu. 126. Sanch. sup. num. 6. Quod verum est, licet in majori parte bonorum filius instituat, Lotter. & Bero. ubi proximè, nisi jus patronatus annexum sit rei, in qua filius fuerit institutus, tunc enim accessoris in hæredem singularem transiret, Menoch. cons. 401. nu. 123. ubi alij; Sanch. sup. n. 7.

Ibi: Qui in emphyteusi hæreditaria responderunt.

De hoc sup. nu. 92.

Vers. Tertio, si proximè dicta.

103 Ad hæc videas, quæ diximus sup. n. 42. cum seqq. ubi de emphyteusi, In hac quæstione videtur tenendum cum Anchar. quòd jus patronatus filius reservatum, nulla hæredum facta mentione, gentilitium est; ad quod acquirendum minimè desideratur, quod filius, vel descendens hæreditatem adeat, imò ea repudiata, admitti debet; Lotter. n. 44. cum seqq. Deci. cons. 149. nu. 1. Rota decis. 251. num. 3. part. 1. in recent. Vivian. lib. 4. cap. 2. num. 38. Et quamvis simpliciter reservatum, foret hæreditarium, nec filij nisi hæredes admitterentur, Vivian. n. 4. tamen ubi expressim filius reservatur, familiariter judicatur; expressum enim facit cessare tactum, l. ult. C. de pact. convent. Menoch. de præsumpt. lib. 3. præf. 6. nu. 41. Vivian. sup. cap. 9. num. 56. vers. Hoc stante, Cevall. commun. tom. 2. quæst. 828. nu. 1. 6. & provisio hominis provisionem legis, l. cum ex filio 39. §. Filio, ff. de vulg. Cyriac. tom. 1. contror. 129. nu. 29. Cevall. sup. quæst. 780. nu. 220. Menoch. cons. 206. numero 67. Nec filiorum nomine hæredes: & huic sententia suffragantur plures laudati sup. nu. 42. Contrarium tamen sustinent cum D. Covar. Sanch. d. dub. 93. n. 9. Spin. sup. n. 52.

Ad Num. 8.

104 Huc spectant tradita sup. lib. 1. cap. 13. à nu. 10. Vendita hæreditate, jus patronatus, quod in ea fuerit, in emptorem transfertur; Molin. de primogen. lib. 1. cap. 24. nu. 25. Sanch. cons. moral. lib. 2. cap. 3. dub. 80. nu. 9. Spin. in specul. testament. glos. 4. ex n. 111. Beroi. in cap. ex literis, n. 63. de jurepatron. Mantic. de tacit. & ambig. convent. l. 4. tit. 12. à nu. 7. Paul. de Citadinis de jure patronat. part. 9. quæst. 3. nu. 9. Cevall. commun. tom. 1. quæst. 717. n. 3. Thom. Delbene de immunit. Ecclesiast. tom. 2. cap. 17. dubit. 14. nu. 4. Bernard. Diaz. reg. 401. Marefcot. varia. lib. 2. cap. 55. n. 9. Lotter. sup. lib. 2. quæst. 9. nu. 42. Paul. Fusch. sing. 215. lit. I. Hermosill. in l. 15. glos. 4. à n. 2. tit. 5. part. 5. & ita tenendum est.

105 Quod cum Lotterio, & aliis intelligas, etiam si nihil de jure patronatus Ecclesiastico dictum sit, quoniam tacite actum censetur, ut cum bonorum universitate ad emptorem transeat: quoties enim quid distrahitur, omne id venditum videtur, quod ei adhæret, aut sub ipso continetur, nisi excipiatur, ut probavi sup. l. 1. c. 15. n. 5.

Ibi: Cæterum Paulus Eleazarus.

106 At adversus principalem proximam conclusionem, jus patronatus Ecclesiæ, vendita hæreditate, in qua illud sit, ad emptorem pervenire non posse, sentiunt Costa in cap. si pater, part. 2. verb. Trebellianice, n. 7. de testam. in 6. Nicol. Garcia de beneficio, part. 4. cap. 9. ex num. 13. Vivian. in prax. juris pa-

tron. lib. 4. cap. 1. num. 9. Pontific. de Vitalinis. in Clement. plures, §. ult. nu. 12. de jure patron. Gratian. Falcon. reg. 341. n. 5. August. Barbof. de offic. & potest. Episcop. allegat. 71. nu. 8. Cened. ad Decretal. collectan. 5. nu. 2. quibus accedere videtur Pat. Suar. de Religion. tom. 1. l. 4. de Simon. cap. 28. nu. 19. Quæ sententia communiter ab omnibus limitatur, quando in eadem hæreditate villa, vel castrum extat, cui jus patronatus, annexum est, quoniam tunc proculdubio accessionis vi emptori quæritur: Vivian. num. 10. 11. Garcia n. 26. Barbof. ubi proximè, Sanch. nu. 10. Lambertin. de jur. patronat. lib. 1. cap. 2. quæst. 5. art. 15. Sed absolute prior sententia veteri est.

Ibi: Quibus & aliis ratio accedit.

Est apud interpretes controversum, ut testatur Lotter. d. lib. 2. quæst. 21. n. 29. num jus patronatus Ecclesiasticum, hæreditate restituta, ad fideicommissarium universalem spectet? Et pars negativa magis obtinuit, quam sustinent Peregrin. de fideicommiss. art. 6. nu. 37. Sanch. dict. cap. 3. dub. 94. nu. 2. Garc. sup. cap. 9. à n. 17. Vivian. lib. 4. cap. 2. n. 6. Camil. Borrel. in summ. decision. tit. 32. n. 63. Barbof. sup. nu. 9. Emman. Suar. in thesaur. recept. sent. verb. Patronatus jus, Baëca de decim. tutor. cap. 25. nu. 30. Costa sup. num. 4. Padilla in rubric. num. 23. C. de fideicommiss. Didac. Perez. in l. tit. 6. lib. 2. Ordinar. Fular. de substitut. q. 634. n. 2. Gregor. Lop. in l. 12. glos. 11. tit. 5. part. 6. Cevall. sup. nu. 3. Ratio est, quia præsumitur, voluisse testatorem jus istud apud hæredem permanere, quem honoravit (cum & ipsum honorificum sit) solum emolumentum pecuniario in fideicommissarium translato, qui & si universalis fuerit, hæres non censetur; quanquam locum ejus obtineat; Sanch. Gregor. Lop. & alij. Quam sententiam ex dictis in calce numeri præcedentis limitabis, quod est absque controversia. Et aliter limita, ut infra, nu. 114.

Ibi: Cum Romanus in d. l. si patroni.

Sed patrem affirmativam, Communi recedentes cum Romano tuerentur Molin. de primogen. d. cap. 24. à nu. 7. & ibi Addit. Lotter. sup. d. quæst. 11. n. 29. cum seqq. Guttier. de tutel. part. 3. cap. 29. nu. 15. & communem dicit Cevall. sup. n. 1. censent Molin. de just. tract. 1. disp. 188. in fine. ubi etsi hanc opinionem veriore agnoscat, à Communi in praxi non esse recedendum monet, donec alterius Molinæ opinio recepta sit, qui, & Lotterius eam late defendunt, & ad l. quib. 42. §. Restituta, ff. ad Trebellian. respondit.

Hæc quidem quæstio potius facti; quam juris esse videtur, quia cum universitate bonorum jus patronatus transferri, non est prohibitum, ut Molin. dict. cap. 24. & Lotter. probant. Dubium verò circa voluntatem testatoris versatur, an voluerit, honorem patronatus ad hæredem, vel fideicommissarium pertinere? In quo, qualitas personarum, aliæque conjecturæ sunt attendendæ: quæ nisi aliud suadent, communis sententia observanda est, ex d. l. quia proinde, §. Restituta, & ratione tradita sup. nu. 107. cui Sanch. alij nituntur.

Vers. His verò rationibus.

Præter rationes adductas per D. Covar. sup. n. 8. 110 pro opinione Eleazar, quibus Idem in presenti satisfacit; alia non contemnenda consideratur; nam hæres vendendo hæreditatem verè eam non distrahit, siquidem